

Kohtuasi C-46/10

Viking Gas A/S

versus

Kosan Gas A/S, varem BP Gas A/S

(eelotsusetaotlus,
mille on esitanud Højesteret)

Kaubamärgid – Direktiiv 89/104/EMÜ – Artiklid 5 ja 7 – Ruumilise kaubamärgina kaitstud gaasiballoonid – Turuleviimine ainulitsentsisaaja poolt – Litsentsisaaja konkurendi tegevus, mis seisneb nende balloonide täitmises

Kohtujurist J. Kokott'i ettepanek, esitatud 7. aprillil 2011 I - 6164
Euroopa Kohtu otsus (esimene koda), 14. juuli 2011 I - 6181

Kohtuotsuse kokkuvõte

Õigusaktide ühtlustamine – Kaubamärgid – Direktiiv 89/104 – Ruumilise kaubamärgina kaitstud gaasiballoonide turuleviimine ainulitsentsisaaja poolt – Litsentsisaaja konkurendi tegevus, mis seisneb nende balloonide täitmises – Litsentsisaaja vastulause – Lubamatus artikli 7 lõikes 1 sätestatud ammendamatusse põhimõtte alusel, välja arvatud direktiivi artikli 7 lõikes 2 ette nähtud erandid

(Nõukogu direktiiv 89/104, artiklite 5 ja 7 lõiked 1 ja 2)

Direktiivi 89/104 artikleid 5 ja 7 (kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) tuleb tõlgendada nii, et need ei võimalda isikul, kellele kuuluva ainulitsentsi alusel võib ta kasutada korduvkasutatavaid gaasi komposiitballoone, mille kuju on kaitsitud ruumilise kaubamärgina ja millele litsentsisaaja on kandnud oma nime ja logo, mis on registreeritud sõna- ja kujutismärgina, takistada seda, et pärast nende balloone ostmist tarbijate poolt, kes seejärel on balloones algselt sisaldunud gaasi ära tarbinud, vahetab kolmas isik need ballooned vastu eest komposiitballoonide vastu, mis on täidetud gaasiga, mis ei pärine litsentsisaajalt, välja arvatud juhul, kui litsentsisaaja saab tugineda õiguslikule põhjendusele direktiivi 89/104 artikli 7 lõike 2 tähenduses.

Komposiitballooni müük ammendab õigused, mis komposiitballooni kujus seisnevat kaubamärgist tuleneva õiguse litsentsi alusel kasutajale ja ballooni kantud kaubamärkide omanikule tulenevad nendest kaubamärkidest, ning annab ostjale üle õiguse ballooni vabalt kasutada, sealhulgas õiguse siis, kui algne gaas on ära tarbitud, balloon välja vahetada või lasta taastäita tema valitud ettevõtja juures, see tähendab mitte ainult selle litsentsisaaja ja omaniku juures, vaid ka mõne tema konkurendi juures. Ostja niisuguse õigusega

kaasneb kõnealuste konkurentide õigus direktiivi 89/104 artikli 7 lõikes 2 sätestatud piirides tühje balloone täita või vahetada.

Nende artikli 7 lõikes 2 sätestatud piiridega seoses võib kaubamärgi omanik vaatamata tema kaubamärki kandvate kaupade turuleviimisele olla vastu nende hilisemale turustamisele, kui omanikul on selliseks vastuseisuks õiguslik põhjendus ning eriti kui kaupade olukord on pärast turuleviimist muutunud või kahjustada saanud. Määr sõna „eriti” kasutamine artikli 7 lõikes 2 näitab, et kaubamärki kandvate kaupade olukorra muutumise või kahjustada saamise juhtum on siiski toodud vaid näitena sellest, millised võivad olla õiguslikud põhjendused.

Selline õiguslik põhjendus esineb ka juhul, kui kaubamärgiga identse või sarnase tähise kasutamine kolmanda isiku poolt kahjustab oluliselt kaubamärgi mainet või ka juhul kui kasutamisel jäetakse mulje, et kaubamärgi omaniku ja kõnealuse kolmanda isiku vahel on majanduslik seos ning eelkõige, et viimane kuulub kaubamärgi omaniku turustavõrku või et nende kahe isiku vahel on teatav erisuhe.

Komposiitballoonidele kinnitatud sildid ja tingimused, milles balloone vahetatakse, ei tohi nimelt panna keskmist tarbijat, kes on piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja arukas, arvama, et põhikohtuasjas kõne all oleva kahe ettevõtja vahel esineb seos

või et gaas, millega ballooniid taastäideti, pärineb omanikult. Selleks et hinnata, kas niisugune väär mulje on välistatud, tuleb arvesse võtta kõnealuse sektori praktikad ja eelkõige küsimust, kas tarbijad on harjunud sellega, et gaasiballoone täidavad teised turustajad. Lisaks on mõistlik eeldada, et tarbijal, kes pöördub otse konkurendi poole kas tühja gaasiballooni vahetamiseks täidetud ballooni vastu või omaenda ballooni täita laskmiseks,

on lihtsamini võimalik olla teadlik, et selle ettevõtja ja omaniku vahel puudub seos.

(vt punktid 35–37, 40, 42
ja resolutsioon)